

Examenul de bacalaureat național 2017
Proba E. c)
Istorie

MODEL

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „[...] Șerban Cantacuzino (1678-1688), s-a angajat în lungi tratative cu împăratul Leopold, în încercarea recunoașterii neatârării [...] Țării Românești și a domniei ereditare în familia sa [...]. Curtea din Viena [...] nu era dispusă să accepte un stat românesc puternic la sud de Carpați [...]. Ea s-a declarat totuși de acord cu cererile lui Șerban Cantacuzino (1688), dar, întrucât domnul român [...] șovăia să facă pasul decisiv și deschis al alăturării la coaliția antiotomană, trupele imperiale [habsburgice] au pătruns – ca mijloc de represiune – pe teritoriul Țării Românești. Șerban Cantacuzino s-a grăbit să trimită o solie la Viena pentru a finaliza negocierile și a aduce închinarea sa și a țării față de împărat. Moartea lui neașteptată a surprins solia în drum spre Viena.

Succesorul său, Constantin Brâncoveanu (1688-1714) [...] a refuzat să se angajeze alături de Imperiul Habsburgic atât timp cât victoria acestuia nu era sigură. Supus și el [...] presiunilor militare – trupele imperiale au pătruns în țară și i-au impus domnului să le asigure aprovizionarea – Constantin Brâncoveanu s-a alăturat turcilor [...] și i-a înfrânt pe imperiali la Zărnești (1690).”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. „Domnul Moldovei, Dimitrie Cantemir (1710 – 1711), [...] urmează însă aceeași orientare antiotomană, fiind preocupat în egală măsură să scoată Moldova de sub ascultarea Porții și să asigure o domnie autoritară și ereditară. În acest scop, el a semnat la Luck (Luțk) un tratat cu țarul Petru I (1711) prin care se prevedea că domnia va rămâne, prin descendență masculină, în familia Cantemir, exceptându-se abandonarea ortodoxiei sau încălcarea credinței față de țar (art. III), «toată puterea statului va fi în mâna domnului» (art. VI) și se indicau hotarele Moldovei: Nistru, Dunărea, Transilvania, Țara Românească [...]. Campania antiotomană a lui Petru I s-a încheiat însă cu înfrângerea de la Stănilești (1711), astfel că Dimitrie Cantemir a fost constrâns să se refugieze în Rusia [...].

Acțiunile celui considerat a fi un fidel al Porții și atitudinea ambiguă a lui Constantin Brâncoveanu [...] au determinat Poarta să adopte măsuri care să-i consolideze controlul asupra celor două Țări Române [...]. În locul fugarului Cantemir a fost trimis din nou la Iași Nicolae Mavrocordat, care, de astă dată, pentru a-și asigura concursul boierimii a adoptat o neașteptată [...] atitudine conciliantă.”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți lupta precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la lupta de la Stănilești. **2 puncte**
3. Menționați domnul și statul românesc la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că domnul român a semnat un tratat cu țarul Rusiei. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două instituții centrale din spațiul românesc în secolele al XIV-lea - al XVI-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare la care au participat românii în secolul al XV-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„La 12 noiembrie 1918, s-a întrunit Consiliul Național [...] și a declarat că, în virtutea hotărârii Constituantei din 27 octombrie, își impune autoritatea asupra întregii Bucovine. [...] În ziua următoare, Consiliul Național a dezbătut o serie de probleme stringente: strângerea legăturilor cu guvernul de la Iași și cu transilvănenii, reforme democratice (legea agrară, reforma electorală) [...], reorganizarea justiției și a învățământului, autonomia cultelor, îmbunătățirea comunicațiilor etc.

Consiliul Național a strâns contactele cu factorul politic de la Iași, cu Comitetul refugiaților bucovineni de aici. [...] Sextil Pușcariu, unul din membrii Consiliului Național, [...] a stat câteva zile la Iași și a fost primit de prim-ministru, generalul Coandă, a avut întâlniri [...] cu alți oameni politici, a fost primit în audiență de Rege și de Regină. Discuțiile au avut în vedere modalitatea concretă de înfăptuire a unirii și viitoarea situație a Bucovinei în cadrul României întregite. [...]

La 15/28 noiembrie 1918, s-au desfășurat lucrările Congresului General al Bucovinei [...]. Președintele Congresului, Iancu Flondor, a prezentat *Moțiunea*, care s-a constituit într-o hotărâtă declarație de unire. [...] Motivarea *Moțiunii* a fost făcută și de Ion Nistor, care a insistat asupra unității națiunii române [...]. Supusă la vot, *Moțiunea* a fost primită într-o atmosferă de mare entuziasm [...]. Congresul a adresat o telegramă Regelui Ferdinand, prin care i se aducea la cunoștință «Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în hotarele ei actuale cu Regatul României». [...]

Regele Ferdinand și prim-ministrul, Ion I.C. Brătianu semnau, la 18 decembrie, decretul-lege referitor la consfințirea, pe plan intern, a Unirii Bucovinei. Un alt decret se referea la administrația acesteia. Din partea Bucovinei intrau în guvern doi miniștri de stat fără portofoliu [...].”

(Istoria românilor)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un prim-ministru al României precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați regele României și un document semnat de acesta, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Congresul General al Bucovinei. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la rolul Consiliului Național în cadrul evenimentelor din 1918, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o practică politică din România Mare a contribuit la evoluția democratică a acesteia. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre România postbelică, având în vedere:

- precizarea unei constituții adoptate în România, în perioada stalinismului și menționarea a două caracteristici ale acesteia;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la politica internă a României, desfășurat în perioada național-comunismului;
- menționarea câte unei acțiuni prin care România participă la relațiile internaționale, în perioada stalinismului, respectiv a național-comunismului;
- formularea unui punct de vedere referitor la construcția democrației în perioada postdecembristă și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și încadrarea eseului în **limita de spațiu** precizată.